

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

navrhovatele: **Sdružení nezávislých kandidátů Občané Česova a Liběšic pro**
zastoupené R. M.
1) Městského úřadu Jičín

Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín
a 2) V. K.

v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta v rámci voleb do zastupitelstva obce Česov, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah návrhu

Navrhovatel konstatoval, že v obci Česov byly podány a registrovány v souvislosti s volbami do zastupitelstev obcí dvě kandidátní listiny a to kandidátní listina volební strany č. 1 STAROUSEDLÍCI a kandidátní listina volební strany č. 2 Sdružení nezávislých kandidátů Občané Česova a Liběšic pro. U kandidáta volební strany č. 1 STAROUSEDLÍCI – V. K., Č., je uvedeno povolání policista a politická příslušnost STAN.

Dále navrhovatel uvedl, že podle stanoviska Ministerstva vnitra ČR je funkce člena zastupitelstva obce s výkonem služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru slučitelná, a to jak v případě, že příslušník bezpečnostního sboru kandidoval jako nezávislý kandidát, resp. kandidoval za sdružení nezávislých kandidátů, tak i v případě, že je kandidátem uvedeným na kandidátní listině politické strany, politického hnutí nebo jejich koalic, pokud je na kandidátní listině uvedeno, že není členem žádné politické strany ani politického hnutí, neboť podle § 47 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“) příslušník bezpečnostního sboru nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí ani vykonávat činnosti v jejich prospěch.

Navrhovatel tedy žádal, aby na základě shora uvedeného krajský soud vydal rozhodnutí, ve kterém prohlásí volbu kandidáta strany STAROUSEDLÍCI V. K., ve volbách do zastupitelstev obcí konaných dne 5. a 6. října 2018 v obci Česov za neplatnou.

II. Vyjádření účastníka řízení – pana V. K.

Účastník řízení pan V. K. k návrhu konstatoval, že jej nepovažuje za důvodný.

Za pravdivé označil tvrzení, že je ve služebním poměru příslušníka bezpečnostního sporu, a to Policie ČR od 5. března 1997 a dále rovněž tvrzení, že na hlasovacím lístku pro volby do zastupitelstva obce Česov, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018, na kandidátní listině volební strany číslo 1 – STAROUSEDLÍCI – je u jeho jména za bydlištěm uvedeno „STAN, navržen STAN“. K tomu konstatoval, že však není členem politického hnutí STAN a ani nevykonává činnosti v jejich prospěch. Dne 8. 6. 2018 podepsal přihlášku – registrace příznivce hnutí STAN, takže se stal pouze příznivcem hnutí STAN. Tuto skutečnost doložil kopií přihlášky ze dne 8. 6. 2018. Vyslovil přesvědčení, že tato skutečnost není v rozporu se zákonem o služebním poměru.

Dále připomenul, že návrh na neplatnost volby kandidáta ve smyslu § 60 odst. 4 volebního zákona může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby kandidáta. Měl tedy za to, že jednak vůbec nedošlo k porušení zákona, neboť jakožto příznivec hnutí STAN kandidovat mohl a dále pak dle jeho názoru není naplněna ani citovaná podmínka § 60 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“), tedy že by případným nedopatřením na volebním lístku, který nerozlišuje mezi členem a příznivcem politické strany či hnutí, došlo k hrubému ovlivnění výsledků volby kandidáta. Návrh proto považoval za nedůvodný a žádal jeho zamítnutí.

III. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud věc přezkoumal podle § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, které není třeba nařizovat, a dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Dle § 60 odst. 1 zákona o volbách podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Dle odst. 4 téhož ustanovení může návrh na neplatnost volby kandidáta podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta.

Dle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

Je tedy nesporné, že navrhovatel podal návrh včas, stejně jako to, že je osobou k podání takového návrhu aktivně legitimovanou.

Algoritmus posuzování volebních stížností formuloval Nejvyšší správní soud poprvé v případě řízení o stížnostech na neplatnost volby kandidáta ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2004 (usnesení ze dne 2. 7. 2004, sp. zn. Vol 6/2004; dostupné na www.nssoud.cz). Jeho podstata spočívá v tom, že si soud postupně položí tři otázky, a teprve pokud odpověď na všechny z nich bude kladná, lze stížnosti vyhovět. První podmínkou je protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona o volbách nebo porušení jiných právních předpisů než výhradně zákona o volbách, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces a které z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, případně se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech jednoduchého práva (tzv. relevantní protiprávnost). Druhou podmínkou je existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb. Tato podmínka je zamýšlena tak, že vylučuje všechny myslitelné případy, kdy sice skutečně dojde k porušení relevantních předpisů, nicméně toto porušení nemá žádnou souvislost se zjištěnými volebními výsledky. Třetí podmínkou je zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volební výsledky. Tato intenzita tedy musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, dopadly by zřejmě volby odlišně. Tato intenzita by tedy musela způsobit „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění (viz Molek, P., Šimíček, V. Soudní přezkum voleb. Praha : Linde Praha a.s., 2006, 294-297 s.).

Navrhovatel namítal, že u kandidáta volební strany č. 1 STAROUSEDLÍCI – V. K., Č., je uvedeno povolání policista a politická příslušnost STAN. Výkladem stanoviska Ministerstva vnitra ČR pak dospěl k závěru, že je funkce člena zastupitelstva obce s výkonem služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru slučitelná, avšak pouze za předpokladu, že příslušník bezpečnostního sboru kandidoval jako nezávislý kandidát, resp. kandidoval za sdružení nezávislých kandidátů, anebo že je kandidátem uvedeným na kandidátní listině politické strany, politického hnutí nebo jejich koalic, avšak pouze za předpokladu, že je na kandidátní listině uvedeno, že není členem žádné politické strany ani politického hnutí, neboť podle § 47 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušník bezpečnostního sboru nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí ani vykonávat činnosti v jejich prospěch.

Krajský soud přistoupil k hodnocení námitky navrhovatele jednak z pohledu shora uvedených ustanovení zákona o volbách a současně i z pohledu teoretických východisek volebního soudnictví vymezených judikaturou jak Ústavního soudu, tak Nejvyššího správního soudu.

Při přezkumu výsledků voleb správní soudy vycházejí z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 82/2006 - 51 nebo č. j. Vol 67/2010 - 47; dostupná na www.nssoud.cz). Ostatně rovněž Ústavní soud potvrdil, že *"[p]ro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení [...] plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá"* (nálezn sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Zároveň ale Nejvyšší správní soud připustil, že striktní požadavek na předložení relevantních důkazů

navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastníky sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v konkrétním případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb (usnesení č. j. Vol 82/2006 - 51). Důkazní břemeno přitom leží plně na navrhovateli.

Posouzením obsahu návrhu na neplatnost volby kandidáta považuje krajský soud za zřejmé, že hlasovací lístek sestavený pro volby do zastupitelstva obce ve dnech 5. a 6. října 2018 pro obec Česov a přiložený k podanému návrhu obsahoval vedle jména kandidáta V. K. označení jeho povolání a současně název politického hnutí STAN. Z těchto údajů lze v návaznosti na ust. § 25 odst. 3 volebního zákona dovodit, že daný kandidát je povoláním policista a současně je i členem politického hnutí STAN.

Takto zjištěnou skutečnost částečně vyvrátil pan V. K. ve svém vyjádření k návrhu, v němž konstatoval a kopií přihlášky k registraci příznivce hnutí STAN doložil, že není členem daného politického hnutí, nýbrž pouze jeho příznivcem a nevykonává činnost v jeho prospěch. Dále potvrdil, že je ve služebním poměru příslušníka bezpečnostního sboru a to Policie ČR.

Z naznačených skutkových okolností lze tedy nepochybně konstatovat, že navrhovaný kandidát je příslušníkem bezpečnostního sboru a na hlasovacím lístku byl současně označen jako člen politického hnutí. Je rovněž nepochybné, že pro příslušníka bezpečnostního sboru platí ze zákona zákaz být členem politické strany nebo politického hnutí a současně i zákaz vykonávat činnost v jejich prospěch. Pokud tedy daný kandidát jakožto příslušník je členem politického hnutí nebo vykonává činnost v jeho prospěch, nerespektuje omezení svých práv daných ust. § 47 odst. 1 zákona o služebním poměru.

Krajský soud však na základě podaného návrhu hodnotil, jaký význam má případné nerespektování shora vzpomínaného ustanovení zákona o služebním poměru při posuzování návrhu na neplatnost volby kandidáta dle zákona o volbách. Dospěl přitom k závěru, případné porušení zákona o služebním poměru není při posuzování výsledků voleb relevantní.

K vysvětlení tohoto závěru krajský soud uvádí, že první podmínkou při posuzování volebního návrhu je protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona o volbách nebo porušení jiných právních předpisů než výhradně zákona o volbách, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces a které z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, případně se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech jednoduchého práva (tzv. relevantní protiprávnost). Krajský soud považuje při hodnocení projednávané věci za zřejmé, že v daném případě nedošlo k porušení volebního zákona. Nejednalo se přitom ani o porušení právního předpisu, který by z hlediska závažnosti dosahoval ústavní intenzity. Případné hodnocení porušení zákona o služebním poměru ze strany kandidáta by mohlo najít svoje uplatnění v rámci hodnocení služebního poměru daného bezpečnostního sboru. Ustanovení § 60 odst. 4 zákona o volbách totiž umožňuje podání návrhu na neplatnost voleb za situace, kdy se lze domnívat, že byla porušena ustanovení zákona o volbách. Tak tomu v projednávané věci nebylo. Z průběhu voleb totiž vyplynulo, že pan V. K. získal poměrně velký počet hlasů,

příčemž by naopak bylo možno předjímat, že údajná nezákonnost, kterou by bylo možno z hlasovacího lístku voliči vydedukovat, by měla mít za následek spíš pokles zájmu voličů o tohoto kandidáta. Nelze tedy jakkoliv předjímat, že by tato skutečnost mohla mít vliv na hrubé ovlivnění výsledků voleb. Naopak lze předpokládat, že občané obce Češov volili tohoto kandidáta jako známou osobu, přičemž lze mít za obecné hledisko, že politická příslušnost kandidátů není v malých obcích pro voliče hlavním kritériem výběru. Pokud tedy na hlasovacím lístku byl uveden shora vzpomínaný údaj, a je lhostejné, zda odpovídal skutečnosti či nikoliv, nemohla tato okolnost zapříčinit hrubé ovlivnění výsledku volby tohoto kandidáta.

Ve smyslu shora uvedeného třístupňového algoritmu posuzování volební stížnosti proto krajský soud v prvním kroku dospěl na základě shora uvedeného k závěru, že k porušení volebního zákona nedošlo. K dalším krokům již tedy přistupovat nemusel, a nezbylo mu, než návrh podle § 90 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodný zamítnout.

IV. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Dle něj nemá žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.). Kasační stížnost ve věcech volebních a ve věcech místního referenda je nepřípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

V Hradci Králové dne 31. října 2018

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu